
Notiser

NYHETER

Sosioøkonomiske forhold og AD/HD hos barn

Genetiske faktorer spiller en viktig rolle i utviklingen av AD/HD, men psykososiale forhold kan også ha betydning. Svenske forskere har undersøkt sammenhengen mellom forskrivning av AD/HD-medisiner og sosioøkonomiske indikatorer hos svenske skolebarn (Acta Pædiatrica 2010; 99: 920 – 4).

I Läkemedelsregistret ble det identifisert AD/HD-medisinering i 2006 for en nasjonal fødselskohort på 1,1 millioner barn i alderen 6 – 19 år. Lav utdanning hos mor, aleneforeldre og mottak av sosiale ytelser var forbundet med økt risiko for AD/HD-medisinering. Selv om den arvelige komponenten er sterk, antyder resultatene at det kan settes inn tiltak for å forebygge lidelsen.

Barn med cøliaki ofte født med keisersnitt

Barn med cøliaki er oftere født med keisersnitt enn andre barn, men det var ingen økt forekomst av keisersnitt blant barn med inflammatorisk tarmsykdom, ifølge en retrospektiv pasient-kontroll-studie fra sykehus i Tyskland (Pediatrics 2010; 125: e1433 – 40).

Studien omfattet 1 950 barn. I kontrollgruppen var 17 % født ved keisersnitt, mens andelen med cøliaki var signifikant høyere (27,5 %, OR 1,8). Forfatterne foreslår at endrede forutsetninger for tarmfloraen postnatalt kan forklare sammenhengen. Dette er den første studien som viser en assosiasjon mellom keisersnitt og senere cøliaki.

Postpartumdepresjon vanlig også blant menn

Det er velkjent at tiden etter en fødsel er en risikoperiode for kvinners psykiske helse. I en ny metaanalyse viser det seg at barseldepresjon også forekommer hos menn (JAMA 2010; 303: 1961 – 9). Analysen omfattet 43 studier publisert i perioden 1980 – 2009 med til sammen 28 000 menn.

Prevalensen av depresjon var i gjennomsnitt 10,4 % i perioden fra første trimester og frem til ett år etter fødselen. For alle voksne menn er tilsvarende tall 4,8 %. Det var også forskjeller i løpet av perioden. De tre første månedene etter fødselen var 7,7 % av mennene deprimerte, mens tilsvarende tall 3 – 6 måneder etter fødselen var hele 25,6 %. Risikoen for at mannen skulle bli deprimert økte dersom mor ble rammet av barseldepresjon.

Økt risiko for tromboemboli ved hormonbehandling av prostatakreft

Risikoen for dyp venetrombose og lungeemboli er henholdsvis 2,5 og to ganger høyere hos menn som har fått hormonell behandling for prostatacancer enn hos normalbefolkningen. Det viser en ny svensk populasjonsbasert registerstudie (Lancet Oncol 2010; 11: 450 – 8).

Studien omfattet 76 600 tilfeller av prostatacancer som ble diagnostisert i perioden 1997 – 2007, hvorav 30 642 fikk hormonell behandling rett etter diagnosen. Det ble registrert 1 881 tromboemboliske hendelser.

Gjennomgående var risikoøkningen større for yngre menn. Det ble ikke observert noen økning i arterielle tromboser. Det er uklart om risikoøkningen skyldes kreftsykdommen per se eller behandlingen.

Publisert: 7. oktober 2010. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. februar 2026.